

Силабус курсу

Психосоматика

Ступінь вищої освіти – молодший бакалавр

Спеціальність: 053 Психологія

Освітньо-професійна програма «Психологія»

Рік навчання: 2, Семестр:3

Кількість кредитів: 5 Мова викладання: українська

Керівник курсу

ПІП

к.психол.н., доцент **Бригадир Марія Богданівна**

Контактна інформація

brygadyr_m@i.ua +380975274792

Опис дисципліни

Дисципліна «Психосоматика» спрямована на ознайомлення студентів з базовими принципами теоріями, поняттями психосоматики; розкриття змісту, причин, механізмів, проявів та наслідків психосоматичних захворювань; формувати у майбутніх психологів навичок діагностичної, профілактичної та психологічної допомоги психосоматичним хворим.

Структура курсу

Години (лек. / сем.)	Тема	Результати навчання	Завдання
4/4	1. Загальна характеристика психосоматики	Знати: предмет та завдання психосоматики; джерела емоційно обумовлених (психосоматичних) захворювань; про внутрішню картину хвороби; типи емоційного ставлення хворих до своєї хвороби; нозогенії (психогенні реакції) при психосоматичних захворюваннях; класифікації та клінічна картина різних варіантів нозогеній.	Стандарти зовані тести, кейси, ессе
4/4	2. Моделі виникнення психосоматичних розладів	Знати: історію виникнення психосоматики; психосоматичні теорії і моделі; сучасні уявлення про психосоматичні захворювання; конверсійну теорію З.Фрейда; модель вегетативних неврозів та векторну теорію Александера; модель захисту Мітчерлиха. Вміти діагностувати алекситимію, невроз та стрес.	Стандарти зовані тести, командні проекти, кейси, ессе
4/4	3. Психосоматичні порушення харчової поведінки та	Знати психосоматичні причини появи: нервової анорексії і булімії; ожиріння; виразка шлунку і дванадцятипалої кишки; закріпів та емоційної	Командні проекти, кейси, ессе

	захворювання шлунково-кишкового тракту	діареї, „синдрому подразненої кишки”, виразкового коліту і хвороби Крона, порушення ковтання. . Вміти: діагностувати психічні причини вище зазначених соматичних розладів	
2/2	4. Психосоматика органів дихання, серцево-судинної та опоро рухової системи	Знати психосоматичні причини появи: бронхіальної астми, синдрому гіпервентиляції, есенціальної гіпертонії, ішемічної хвороби серця, кардіофобічного неврозу і порушення серцевого ритму. Вміти: діагностувати психічні причини вище зазначених соматичних розладів	Стандарти зовані тести, МКР
4/4	5. Психосоматика ендокринної системи, захворювань шкіри та онкології	Знати: психосоматичні причини появи захворювань ендокринної системи; їх характеристики, прояви, чинники та механізми: психосоматичні аспекти захворювань шкіри; особливості психосоматичних порушень при онкологічних захворюваннях. Вміти: Вміти: діагностувати психічні причини вище зазначених соматичних розладів	Стандарти зовані тести, командні проекти, ессе
2/2	6. Психовегетативний синдром, психосоматичні аспекти депресії, інфекційних захворювань та головного болю	Знати: психосоматичні аспекти депресивних розладів; психосоматичні аспекти інфекційних захворювань: простуда, простий герпес, ангіна, туберкульоз; психосоматичні причини головного болю, напруги та мігрені. Вміти: діагностувати психічні причини вище зазначених розладів	Стандарти зовані тести, командні проекти, ессе
4/4	7 Діагностика психосоматичних захворювань	Знати: основні підходи та принципи психологічної діагностики психосоматичних хворих. Вміти застосовувати методи діагностики: структуроване інтерв'ю (бесіда), психологічне тестування (опитувальники); Торонтську алекситимічну шкалу; опитувальник Бека; САН; Спілберга-Ханіна; опитувальник Сердюка для вивчення самооцінки соціальної значимості хвороби; Методику незакінчених речень Сакса - Сіднея, модифікована для психосоматичних хворих.	Стандарти зовані тести, командні проекти, ессе
4/4	8. Психотерапія психосоматичних хворих	Знати: загальні питання терапії психосоматичних пацієнтів; особливості психотерапії при певних психосоматичних захворюваннях. Вміти застосовувати елементи техніки: сугестивної психотерапії; самонавіювання. Психосинтезу; позитивної психотерапії; гештальт-терапії; арт-терапії.	Презентації РКР

Літературні джерела

1. Бригадир М. Використання арт-терапії у відновленні та збереженні психічного здоров'я особистості // Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві» Львів, 2018

2. Бригадир М. Б. Використання потенціалу парадигми салютогенезу для підтримки психічного здоров'я клієнтів в період пандемії // Позитивна психотерапія у крос-культурному світі: реальність, завдання, можливості: Збірник матеріалів X Міжнародної дистанційної науково-практичної конференції з позитивної транскультуральної психотерапії Н. Пезешкіана (14 червня 2020 року). Дніпро, 2020. С. 78-83.
3. Бригадир М. Пандемія: шляхи досягнення, розуміння та способи подолання (соціально-психологічний аспект) // Лікарська тасмниця в умовах пандемії: законодавчі, правозастосовчі, соціальні та психологічні аспекти / Збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної он-лайн конференції. (Тернопіль 15 травня 2020р), ТНЕУ. С. 19-22.
4. Бригадир М. Реабілітація та адаптація ветеранів війни та членів їх сімей // *Malzenstwo i rodzina – wspoczesny obraz/ Praca pod redakcja J. Zimnego/ - Katowice. 2019. - С. 201-214.*
5. Воронов М. Психосоматика: Практ. руководство / М. Воронов. - К. : Ника-Центр, 2017. - 256 с.
6. Дідковська Л. І. Психосоматика: основи психодіагностики та психотерапії: навч. посіб. / Л. І. Дідковська ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. - Л. : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2016. - 264 с.
7. Крейслер О. Психосоматика в психопатологии младенчества. / О. Крейслер. – Дніпро. - 2018. - С .142-178.
8. Кулаков С. А. Основы психосоматики / С. А. Кулаков. - СПб. : Речь, 2016. - 288 с.
9. Малкина-Пых И. Г. Психосоматика. Нейро-лингвистическое программирование (НЛП). Самовнушение. Семейная психотерапия. Танцевально-двигательная терапия: [справ. пособие] / И. Г. Малкина-Пых. - М.: Эксмо, 2018. - 1023 с.
10. Менегетти А. Психосоматика: Новейшие достижения / А. Менегетти; пер. с ит., науч. ред. М. А. Родик, Е. Н. Ус. - М. : ННБФ "Онтопсихология", 2017. - 318 с.
11. Мозгова Г. Психосоматика: психологія і практика / Г. Мозгова, Т. Андрущенко. – 2018. - С .148-155.
12. Наказна І. М. Психосоматика: навч. посіб. / Наказна І. М. – Ніжин, 2017. – 132 с.
13. Пезешкіан Н. Психосоматика и позитивная психотерапия: Межкультурные и междисциплинарные аспекты на примере 40 историй болезни / Н. Пезешкіан; пер. Т. В. Куличенко. - М. : Медицина, 2016. - 464 с.
14. Хомуленко Т. Б. Основы психосоматики: навч.-метод. посіб. / Т. Б. Хомуленко. - Вінниця: Нова Книга, 2019. – 120 с.
15. Adam J. Krakowski (2017) *Psychosomatic Medicine: Theoretical, Clinical, and Transcultural Aspects. Hamburg*
16. Elmar Brähler, H. Appelt, H. Becker, P. Bernhard (2016). *Body Experience The Subjective Dimension of Psyche and Soma Contributions to Psychosomatic Medicine, Springer Science & Business Media*
17. Kyung Bong Koh (2018). *Stress and Somatic Symptoms Biopsychosociospiritual Perspectives. Cham, Switzerland : Springer.*
18. Luigi Grassi, Michelle B. Riba, Thomas Wise (2019). *Person Centered Approach to Recovery in Medicine Insights from Psychosomatic Medicine and Consultation-Liaison Psychiatry. Cham, Switzerland: Springer*

19. The American Psychiatric Publishing textbook of psychosomatic medicine / edited by James L. Levenson, American Psychiatric Publishing.2015.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Модуль 1	Модуль 2	Модуль 3	Разом
30%	30%	40%	100%
1.Усне опитування на заняттях (4 теми по 10 балів за тему = 40 балів). 2. Письмова контрольна робота (1-4 теми) – 60 балів	1.Усне опитування на заняттях (4 теми по 10 балів за тему = 40 балів). 2. Письмова контрольна робота (5-8 теми) – 60 балів	1.Написання КПІЗ (вибір теми, опрацювання літературних джерел, написання роботи) – 70 балів. 2.Захист КПІЗ – 30 балів	

Шкала оцінювання:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

